

1. Assessment บทวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด ข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ที่นำมาใช้ ตัวชี้วัดที่ 3.9 ร้อยละเด็กอายุ 0 – 5 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน-รอบ 5 เดือนหลัง ปังบประมาณ พ.ศ. 2567

1.2 ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

❖ กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลุ่มส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย สำนักโภชนาการ มีเป้าหมายการดำเนินงาน ในการส่งเสริมโภชนาการและสร้างความรอบรู้สุขภาพด้านโภชนาการให้กับพ่อแม่/ผู้เลี้ยงดูเด็กอายุ 0 – 5 ปี เพื่อลดปัญหาภาวะทุพโภชนาการของเด็กอายุ 0 – 5 ปี ส่งผลให้เด็กอายุ 0 – 5 ปี มีภาวะโภชนาการดี เจริญเติบโตเต็มศักยภาพและมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารตามวัยที่เหมาะสม

ทั้งนี้ได้วิเคราะห์กลุ่มผู้รับบริการ (Customer) และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ดังนี้

ผู้รับบริการ	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารกรมอนามัย 2. ศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 3. สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมือง 4. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 5. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 6. โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป/ โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 7. หญิงตั้งครรภ์ 8. หญิงให้นมบุตร 9. เด็กอายุ 0 – 5 ปี 10. พ่อแม่/ผู้เลี้ยงดูเด็กอายุ 0 – 5 ปี 11. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 12. ทีมพัฒนาเด็กและครอบครัว 13. ครูพี่เลี้ยงเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดกระทรวงสาธารณสุข 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารระดับกระทรวงสาธารณสุข 2. ผู้บริหารและนักวิชาการ กรมควบคุมโรค กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการ สุขภาพ และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กระทรวงสาธารณสุข 3. นักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับภารกิจส่งเสริมสุขภาพ สตรีและเด็กปฐมวัยจากกระทรวงมหาดไทย , กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์, กระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงแรงงาน และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 4. สถาบันการศึกษา 5. อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญจากราชวิทยาลัยกุมาร แพทย์แห่งประเทศไทย 6. ชมรมโภชนาการเด็กแห่งประเทศไทย 7. องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย 8. WHO Thailand

❖ ความต้องการ/ความคาดหวังของกลุ่มผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลุ่มส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย สำนักโภชนาการ ได้มีการสำรวจความต้องการ และความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการดำเนินงานส่งเสริมโภชนาการสตรีและ เด็กปฐมวัย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ผ่านการรับฟังความคิดเห็นเชิงรุก ทั้งการรับฟังความคิดเห็น ภายหลังการให้บริการ และการรับฟังความคิดเห็นจากการติดตามการดำเนินงานระดับพื้นที่ โดยได้รวบรวม ข้อมูลการสำรวจความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

◆ กลุ่มผู้รับบริการ

ลำดับ	กลุ่มผู้รับบริการ	ความต้องการ	ความคาดหวัง	แหล่งข้อมูล
1.	ผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพสตรีและเด็กปฐมวัย จาก 1) ศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 2) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 3) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 4) ผู้รับผิดชอบงานคลินิกฝากครรภ์ (ANC) และคลินิกเด็กสุขภาพดี (WCC) ของโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป/ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	1. ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาองค์ความรู้ทักษะด้านการเฝ้าระวังการเจริญเติบโตและการส่งเสริมโภชนาการ แนวทางการจัดอาหารที่เหมาะสม ต่อเนื่องทุกปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 2. ต้องการการสนับสนุนอุปกรณ์/เครื่องในการประเมินการเจริญเติบโต เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก เครื่องวัดความยาว/ส่วนสูงที่ได้มาตรฐาน 3. ต้องการการสนับสนุนสื่อความรู้ด้านโภชนาการ เช่น คลิปวิธีการชั่งน้ำหนักวัดความยาว/ส่วนสูง สื่อเมนูอาหาร ที่มีสัดส่วนวิธีการปรุง และคุณค่าทางโภชนาการ	1. คาดหวังให้มีหลักสูตรการอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการ การจัดอาหาร สำหรับหญิงตั้งครรภ์และเด็กอายุ 0 – 5 ปี ในระบบ E-Learning 2. คาดหวังให้ส่วนกลาง จัดอบรมพัฒนาเครือข่ายรูปแบบ Onsite และขยายพื้นที่ และเครือข่ายในการขับเคลื่อนงาน	การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติด้านการส่งเสริมโภชนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัยไทย ระหว่างวันที่ 19 - 20 กุมภาพันธ์ 2567 ณ โรงแรมแกรนด์ริชมอนด์ สโตนีคอนเวนชั่น จังหวัดนนทบุรี และรับฟังผ่านช่องทาง Facebook Live กรมอนามัย
2.	1. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 2. ผู้แทนทีมพัฒนาเด็กและครอบครัว ระดับตำบล 3. ครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	1. ต้องการการสนับสนุนสื่อเกี่ยวกับการจัดอาหารและการแก้ไขปัญหาเด็กที่มีปัญหาทุโภชนาการ 2. ต้องการให้เครือข่ายและปฏิบัติงาน ระดับพื้นที่เข้าร่วมมากขึ้น เช่น กลุ่ม อสม. และครู สพด. 3. ต้องการให้เพิ่มระยะเวลาการประชุม/อบรม อย่างน้อย 2 วัน เพื่อให้มีระยะเวลาของการบรรยายให้ความรู้และแนวทางการดำเนินงาน ที่เพียงพอและเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น	1. คาดหวังให้เกิดนโยบาย/ข้อสั่งการในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน อย่างมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ระดับกระทรวง และถ่ายทอดมาสู่ หน่วยงานระดับพื้นที่ และเป็นนโยบายการดำเนินงานของทุกพื้นที่ 2. คาดหวังให้เกิดการขยายผลสู่ภาคีเครือข่ายและผู้ปฏิบัติงาน ระดับพื้นที่	

◆ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ลำดับ	กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ	ความคาดหวัง	แหล่งข้อมูล
1	ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - นายกเทศบาลเมือง/ตำบล - นายก อบต. - ปลัดเทศบาล - ผู้อำนวยการสาธารณสุข	1. มีความต้องการการสนับสนุนคู่มือ/แนวทาง/สื่อเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมโภชนาการและการจัดอาหารที่ใช้การปฏิบัติงานในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น ธงโภชนาการ เมนูอาหารสำหรับเด็ก และสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 2. ต้องการให้ส่วนกลางหรือเขตสุขภาพ มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน ในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่มีความรู้ด้านงานส่งเสริมโภชนาการ	คาดหวังให้กรมอนามัยสร้างความร่วมมือร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในระดับนโยบายในการขับเคลื่อนงานสตรีและเด็กปฐมวัย และมีการถ่ายทอดนโยบายและประกาศเป็นข้อสั่งการในการดำเนินงานสู่การปฏิบัติระดับพื้นที่	การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะด้านการส่งเสริมโภชนาการ ในประเด็นข้อปฏิบัติการกินและปริมาณอาหารที่แนะนำใน 1 วัน ตามธงโภชนาการ กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กอายุ 0 – 5 ปี ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2567 เวลา 08.30 - 15.30 น. ณ ห้องประชุม อเนกประสงค์ อาคาร 2 ชั้น 2 กรมอนามัย ผ่านระบบ VDO Conference และ Facebook Live กรมอนามัย
2	ภาคีเครือข่าย ระดับส่วนกลาง จากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	ต้องการให้กรมอนามัยโดยสำนักโภชนาการ สนับสนุนองค์ความรู้วิชาการ ด้านการส่งเสริมโภชนาการและการเจริญเติบโตสำหรับเด็กปฐมวัย	คาดหวังให้เกิดการบูรณาการในการขับเคลื่อนงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม เช่น บูรณาการข้อมูลด้านสุขภาพของเด็กปฐมวัย การร่วมขับเคลื่อนโครงการที่มีเป้าหมายร่วมกัน	การประชุมหารือกลุ่มย่อย ระหว่างกรมอนามัย และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

❖ ความผูกพัน

กลุ่มส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย สำนักโภชนาการ ได้รวบรวมผลการประเมินความผูกพันระหว่างหน่วยงานและกลุ่มผู้รับบริการ ผ่านการประเมินคุณค่าของสินค้า (Product) ที่หน่วยงานได้ส่งมอบให้กับกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลทุกระดับ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสถาบันการศึกษา ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์จริงและมีความต้องการเพิ่มเติม เพื่อนำไปสนับสนุนหน่วยงานระดับพื้นที่ให้เพียงพอและครอบคลุมทุกพื้นที่ สรุปข้อมูลความผูกพันของหน่วยงานกับผู้รับบริการ ดังนี้

1. กลุ่มผู้รับบริการ ได้มีหนังสือถึงสำนักโภชนาการ ขอสนับสนุนคู่มือการดำเนินงาน / สื่อความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานของหน่วยงานและสนับสนุนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ เช่น ข้อมูลข้อปฏิบัติการกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดี (FBDGs) ปริมาณอาหารที่แนะนำให้บริโภค และธงโภชนาการสำหรับหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กอายุ 0 – 5 ปี ข้อมูลเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย (เด็ก 61 -72 เดือน) ชุดใหม่ โปสเตอร์ชุดความรู้ กราฟการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 0 – 5 ปี คู่มือการใช้มาตรฐานการเจริญเติบโตขององค์การอนามัยโลก ปี ค.ศ. 2006 ในเด็กแรกเกิด – 5 ปี ชุดความรู้ การส่งเสริมการเฝ้าระวังการเจริญเติบโตและโภชนาการของเด็กอายุ 0 – 5 ปี เป็นต้น

2. กลุ่มผู้รับบริการ ได้มีช่องทางการพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานระหว่างสำนักโภชนาการกับกลุ่มผู้รับบริการร่วมกัน รวมถึงผู้รับบริการยังมีการสอบถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในระดับพื้นที่ และประเด็นความรู้ใหม่ ๆ ผ่านช่องทาง LINE Group เป็นประจำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ได้

3. กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง Facebook Live และมีการนำความรู้ และแนวทางปฏิบัติไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงผู้รับบริการยังมีการสอบถามข้อสงสัย ประเด็นความรู้ และขอให้สำนักโภชนาการผลิตสื่อความรู้ด้านโภชนาการ การบริโภคอาหารตามวัยของเด็กแรกเกิด – 5 ปี เพิ่มเติม เผยแพร่ผ่านช่องทาง Facebook สำนักโภชนาการ เป็นประจำ และต่อเนื่อง เพื่อสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่ายและนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันได้ รวมถึงความต้องการให้เกิดความร่วมมือและความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง

❖ ความพึงพอใจ/ความไม่พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลุ่มส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย ได้มีการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รอบ 5 เดือนแรก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติด้านการส่งเสริมโภชนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัยไทย ระหว่างวันที่ 19 - 20 กุมภาพันธ์ 2567 ณ โรงแรมแกรนด์ริชมอนด์ สไตลิส คอนเวนชัน จังหวัดนนทบุรีและรับฟังผ่านช่องทาง Facebook Live กรมอนามัย

◆ ความพึงพอใจ

หัวข้อ	ระดับความพึงพอใจ (N=54)		
	มาก จำนวน(ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน(ร้อยละ)	น้อย จำนวน(ร้อยละ)
1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประชุม	45 (83.3)	9 (16.7)	0 (0.0)
2. ความรู้ที่ได้จากการประชุมฯ เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของท่าน	47 (87.0)	6 (11.1)	1 (1.9)
3. ที่ประชุมเปิดโอกาสให้ท่านแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการประชุม	47 (87.0)	7 (13.0)	0 (0.0)
4. รูปแบบการจัดประชุมครั้งนี้มีความเหมาะสม (รูปแบบ ระยะเวลา สถานที่)	40 (74.1)	12 (22.2)	2 (3.7)
5. ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการประชุมครั้งนี้	44 (81.5)	10 (18.5)	0 (0.0)

◆ ความไม่พึงพอใจ

1. ระยะเวลาในการประชุม/อบรม น้อยเกินไป อยากให้มีระยะเวลาในการประชุม/อบรมอย่างน้อย 2 วัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการและแนวทางการดำเนินงานที่จะต้องนำไปปฏิบัติจริงในพื้นที่

2. โควตาทาคีเครือข่ายเข้าร่วมประชุมน้อยไป เช่น อสม. ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานจริง ในพื้นที่เข้าร่วมมากกว่านี้

2. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะด้านการส่งเสริมโภชนาการ ในประเด็นข้อปฏิบัติการกินและปริมาณอาหารที่แนะนำใน 1 วัน ตามธงโภชนาการ กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กอายุ 0 – 5 ปี ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2567 เวลา 08.30 - 15.30 น. ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคาร 2 ชั้น 2 กรมอนามัย ผ่านระบบ VDO Conference และ Facebook Live กรมอนามัย

◆ ความพึงพอใจต่อภาพรวมการจัดประชุม

หัวข้อ	ระดับความพึงพอใจ (N=1,815)		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
1. หัวข้อ เนื้อหา และความรู้ที่ได้รับจากการประชุมครั้งนี้มีความน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของท่าน	18(0.1)	89(4.9)	1,708(94.1)
2. รูปแบบการประชุมมีความเหมาะสม	15(0.1)	132(7.3)	1,668(91.9)
3. ระยะเวลาการจัดประชุมในภาพรวม	20(0.1)	146(8.0)	1,649(90.9)
4. ความพึงพอใจต่อการจัดประชุมในภาพรวม	14(0.1)	137(7.5)	1,664(91.7)

◆ ความพึงพอใจต่อวิทยากร

หัวข้อ	ระดับความพึงพอใจ (N=2,204)		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
1. วิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในเนื้อหาการบรรยาย	47(2.1)	133(6.0)	2,025(91.8)
2. วิทยากรมีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้	54(2.4)	183(8.3)	1,967(89.2)
3. สื่อที่ใช้ประกอบการบรรยายมีความชัดเจน ครบถ้วน น่าสนใจ และเหมาะสมกับเนื้อหา	54(2.5)	197(8.9)	1,953(88.6)
4. ระยะเวลาการบรรยายมีความเหมาะสม	54(2.5)	234(10.6)	1,916(86.9)

❖ ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1. ควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะด้านการเฝ้าระวังการเจริญเติบโตและการส่งเสริมโภชนาการ แนวทางการจัดอาหารที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานระดับพื้นที่ มีองค์ความรู้และแนวทางการปฏิบัติงานด้านโภชนาการอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. ควรมีช่องทางการสื่อสาร เรื่อง ธงโภชนาการชุดใหม่ ให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบอย่างทั่วถึง
3. ควรมีการสนับสนุนสื่อความรู้ด้านโภชนาการ ทั้งในรูปแบบดิจิทัล และรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ ภาพพลิก และคู่มือ/มีสื่อการดำเนินงาน เป็นต้น